

3582 T2
acw

Naczelne Dowództwo W. P.
(Sztab Generalny).

Poczta polowa 53.

XXXXXXXX d. 2. czerwca 1920 r.

ODDZIAŁ II.

Ew/6. Nr. 23063 (II).

TAJNE

PILNE

DO

ADJUTANTURY GENERALNEJ.

w B e l w e d e r z e .

Przesyła się donwiadości odpisy raportów Attache wojskowego w Finlandji: Nr. 670, 675, 676, 688, 691, 686, 689, dotyczące wiadomości politycznych i wojskowych.

7 załączników.

Boleskiński

NACZELNE DOWÓDZTWO WOJSK POLSKICH
ADJUTANTURA GENERALNA
WARSZAWA

L. D. 3582 dnia 8/VI 1920 r.

4 załącz. Wydział

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

127

19

Helsingfors, d. 7 maja 1920 r.

Wiadomości różne

3582

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

Agitacja Rosjan przeciw
Polsce.

Poufne.

Do

Naczelnego Dowódcy W.P., Sztab Generalny, Oddział II.

W W a r s z a w i e.

W ostatnich czasach prasa rosyjska w Finlandji drukuje wrogie dla Polski artykuły, agitacyjne wiadomości wymierzone przeciwko Polsce pochodzące z Berlina, podkreślając i zarzucając imperjalistyczne dążenia Polski, która ma na celu rozbiór Rosji. W załączniku przesyłam wycinki z artykułów pisma "Ruskaja Zisn" (załącznik No. I) co pozwoli orientować się w rozpoczętej agitacji. Ogólna opinja Rosjan, którzy emigrowali obecnie z Szwecji, ^{jest} jak jeden z nich wyraził się: "Duzo wybaczymy bolszewikom za to, że nie chcą oni dopuścić do podziału Rosji". Powodzenie armji polskiej dziś ich nie cieszy.

Samozwańczy przedstawiciel Białoruskiej w Helsingforsie.

Jak meldowałem w poprzednich raportach, w Helsingforsie jest obecny gen. Wasilkowski. Przybył on tu z Rosji przed kilku miesiącami. W 1901 skończył on szkołę Nikołajewską w Piotrogradzie, poczem wstąpił do pułku gwardji kozaków Cesarza Nikołaja. Dzięki temu musiał zmienić wyznanie ewangelickie na prawosławne. W armji rosyjskiej ma on opinię niepochebną. W czasie wojny dowodził 19-ym pułkiem kozaków dońskich. Podczas rewolucji Kierenskiego był głównodowodzącym wojsk piotrogrodzkich. Przedstawiając się do Finlandji dążył do objęcia dowództwa nad armją Judenicza. W rosyjskich kółach wojskowych był on bardzo źle widziany, a Judenicz nie proponował mu nawet żadnego stanowiska. Wydał on specjalną broszurę przeciwko Niemcom i pozornie udaje największego wroga Niemiec, którzy doprowadzili do zguby Rosjan. Za pomocą misji francuskiej starał się o objęcie stanowiska głównodowodzącego armją białoruską, którą miał zamiar zorganizować, z główną siedzibą, w Rydze. W sprawie tej zwracał się do przedstawiciela łotewskiego w Helsingforsie i do obcych misji.

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

Gdy plan ten nie udał się, generał Wasilkowski najwidoczniej zmienił swoje zapatrywania co do Niemiec. Od czasu do czasu zjawia się on w Ministerjum Spraw Zagranicznych, oświadczając, że jest on przedstawicielem w Finlandji rządu białoruskiego, a ostatnio zaznaczył, że jest przedstawicielem rządu białoruskiego znajdującego się w Warszawie. Aczkolwiek nie jest on przez nikogo uznawany, jednakże niechybnie pozostał on w kontakcie z jakimś rządem, czy przedstawicielstwem Białorusji. Mnie osobiście kilkakrotnie oświadczał on, że pomimo to, że jest kozakiem, jest jednak białorusinem, że posiada w gub. witebskiej majątek, że dąży do zorganizowania armji białoruskiej, dla walki przeciwko bolszewikom i dla zwalczania bolszewizmu w Rosji, będącej zarówno jego, jak i Białorusji ojczyzną. Obecnie w Helsingforsie gen. Wasilkowski werbuje oficerów do armji białoruskiej. Kilku z takich oficerów zjawiło się w Konsulacie Polskim, prosząc o wizę na przejazd przez Polskę. Ze swej strony zarządziłem w Konsulacie, aby żadnym oficerom b. armji rosyjskiej, kierowanym przez gen. Wasilkowskiego, wiz nie wydawano. Wspomina on wciąż o swojej przyjaźni względem Bałachowicza, z którym jakoby jest w kontakcie.

Powyzsza działalność gen. Wasilkowskiego jest zwykłą rosyjską intrygą. Z swojej strony mógłbym użyć środków dla wydalenia go z granic Finlandji, ale uważam za lepsze mieć go w pobliżu dla celów obserwacyjnych.

Przedstawicielstwo Ukrainy w Helsingforsie.

W Helsingforsie obecnie jest przedstawiciel Ukrainy p. Zelezniak. Jakiego rządu ukraińskiego jest on przedstawicielem widocznie on sam nie wie; jednak jego memoriał złożony w Ministerjum Spraw Zagranicznych nosi charakter wrogi względem Polski. Memoriał ten prawie całkowicie stanowi wyciąg z artykułu pisma "Deutsche Politik". Ta okoliczność może już wskazać na kierunek działalności p. Zelezniaka. Poselstwo nasze żadnych stosunków z nim nie utrzymuje. Jest niezbędnym wyjaśnieniem ~~xxx~~ kwestji przedstawicielstwa rządu Petlury w Helsingforsie. Duzo oficerów z pasportami ukraińskimi zwraca się do Konsulatu Polskiego z prośbą o udzielenie im wizy; Konsulat zwraca się wtedy do mnie o aprobatę, a ja nie mogę zająć stanowiska w tych sprawach do chwili wyjaśnienia kwestji przedstawicielstwa Ukrainy tutaj i do otrzymania dyrekty w w tej mierze Naczelnego Dowództwa.

WIP
PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

PILSUDSKI

